SODBA SODIŠČA PRVE STOPNJE (drugi senat)

z dne 5. maja 2009 *

V zadevi T-449/07,

Thomas Rotter, stanujoč v Münchnu (Nemčija), ki ga zastopa M. Müller, odvetnik,

tožeča stranka,

proti

Uradu za usklajevanje na notranjem trgu (znamke in modeli) (UUNT), ki ga zastopa G. Schneider, zastopnik,

tožena stranka,

zaradi tožbe zoper odločbo četrtega odbora za pritožbe UUNT z dne 27. septembra 2007 (zadeva R 1415/2006-4) glede registracije tridimenzionalnega znaka, ki predstavlja skupek klobas, kot znamke Skupnosti,

* Jezik postopka: nemščina.

SODIŠČE PRVE STOPNJE
EVROPSKIH SKUPNOSTI (drugi senat),

v sestavi I. Pelikánová, predsednica, K. Jürimäe (poročevalec) in S. Soldevila Fragoso, sodnika,

sodna tajnica: T. Weiler, administratorka,

na podlagi tožbe, vložene v sodnem tajništvu Sodišča prve stopnje 3. decembra 2007,

na podlagi odgovora na tožbo, vloženega v sodnem tajništvu Sodišča prve stopnje 8. aprila 2008,

na podlagi obravnave z dne 14. januarja 2009

izreka naslednjo

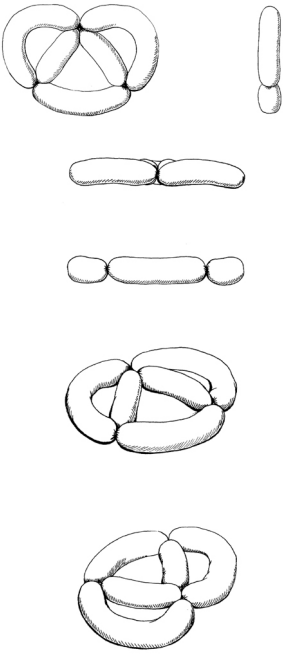
Sodbo

Dejansko stanje

1 Tožeča stranka, Thomas Rotter, je 17. marca 2005 pri Uradu za usklajevanje na notranjem trgu (znamke in modeli) (UUNT) vložila zahtevo za registracijo znamke

Skupnosti na podlagi Uredbe Sveta (ES) št. 40/94 z dne 20. decembra 1993 o znamki Skupnosti (UL 1994, L 11, str. 1), kakor je bila spremenjena.

2 Znamka, za katero je bila zahtevana registracija, ima tridimenzionalno obliko, kakršna je prikazana spodaj.

3 Proizvodi in storitve, za katere je bila prvotno zahtevana registracija, spadajo v razrede 29, 30 in 43 v smislu Nicejskega aranžmaja o mednarodni klasifikaciji blaga in storitev zaradi registracije znamk z dne 15. junija 1957, kot je bil revidiran in spremenjen, in so opisani za vsak razred tako:

– razred 29: „meso, perutnina in divjačina, mesni ekstrakti, konzervirana, posušena in kuhana zelenjava, kompoti, mlečni izdelki, mesnine, proizvodi na osnovi krompirja“;

– razred 30: „sladkor, riž, proizvodi iz žitaric“;

– razred 43: „gostinstvo (prehrana); začasna nastanitev“.

4 Preizkuševalec je z odločbo z dne 28. avgusta 2006 sprejel prijavo za registracijo znamke za storitve iz razreda 43 in zavrnil prijavo za registracijo na podlagi člena 7(1)(b) in (c) Uredbe št. 40/94 za proizvode iz razredov 29 in 30 z obrazložitvijo, da je bila prijavljena znamka brez razlikovalnega učinka.

5 Tožeča stranka je 30. oktobra 2006 pri UUNT vložila pritožbo zoper odločbo preizkuševalca v skladu s členi od 57 do 62 Uredbe št. 40/94.

6 Četrti odbor za pritožbe UUNT je z odločbo z dne 27. septembra 2007 (v nadaljevanju: izpodbijana odločba) zavrnil to pritožbo. Odbor za pritožbe je, posebej v zvezi z mesninami, menil, da gre pri obliki, za katero je bila vložena prijava za registracijo znamke, za skupek petih različnih klobas, katerih skrajni deli so povezani med seboj. Vendar je odbor za pritožbe pojasnil, da gre pri povezavi skrajnih delov klobas v nepretrgano sosledje za običajen postopek, ki ga določa način proizvodnje. Poleg tega je odbor za pritožbe tudi ugotovil, da povprečni potrošnik take predstavitve proizvoda ne bi zaznal v smislu označbe trgovskega izvora proizvodov, temveč le kot enega od številnih mogočih načinov medsebojnega povezovanja klobas za hrambo in skupno prodajo. Ugotovil je, da prijavljena oblika nima potrebnih lastnosti, da bi se ji priznal razlikovalni učinek.

7 Tožeča stranka je v dopisu z dne 3. decembra 2007, naslovljenem na UUNT, torej istega dne, ko je bila vložena ta tožba, na podlagi člena 44 Uredbe št. 40/94 zahtevala omejitev seznama proizvodov in storitev, navedenih v prijavi znamke na „mesnine“ in na storitve „gostinstvo (prehrana); začasne nastanitve“ iz razredov 29 in 43 v smislu Nicejskega aranžmaja. UUNT je v dopisu z dne 8. januarja 2008, naslovljenem na tožečo stranko, navedel, da seznam proizvodov in storitev, za katere je bila vložena prijava za registracijo znamke, odslej vsebuje le „mesnine“ in storitve „gostinstvo (prehrana); začasna nastanitev“ iz zgoraj navedenih razredov.

Predlogi strank

8 Tožeča stranka Sodišču prve stopnje predlaga, naj:

– razveljavi izpodbijano odločbo;

– UUNT naloži plačilo stroškov, vključno s tistimi, ki so bili priglašeni v pritožbenem postopku.

9 Tožeča stranka je med obravnavo v odgovoru na vprašanje Sodišča prve stopnje navedla, da se predmet njene tožbe omejuje le na predlog za razveljavitev izpodbijane odločbe v delu, v katerem je zavrnjena registracija prijavljene znamke za „mesnine“ iz razreda 29 v smislu Nicejskega aranžmaja, in da se v preostalem odpoveduje izpodbijanju odločbe.

10 UUNT Sodišču prve stopnje predlaga, naj:

– zavrne tožbo;

– tožeči stranki naloži plačilo stroškov.

Pravo

11 Tožeča stranka v utemeljitev svoje tožbe navaja le en tožbeni razlog, ki se nanaša na kršitev člena 7(1)(b) Uredbe št. 40/94.

Trditve strank

12 Tožeča stranka zatrjuje, da je prijavljeni znak razlikovalen v smislu člena 7(1)(b) Uredbe št. 40/94, ker se lahko uporablja kot označitev trgovskega izvora mesnin. V zvezi s tem tožeča stranka navaja, da se prijavljena oblika znatno razlikuje od oblike, v kateri so zadevni proizvodi potrošniku običajno predstavljeni.

13 Prvič, tožeča stranka trdi, da se klobase običajno ponujajo na trgu ločeno in v značilni obliki, to je podolgovate in zaobljene. Prijavljena oblika pa naj bi se od običajnega načina predstavitve zadevnih proizvodov razlikovala v dveh pogledih. Klobase, ki se kuhajo, in tiste, ki se pečejo, sestavljene iz več delov, v obravnavanem primeru naj ne bi bile ločene ena od druge, temveč združene. Po drugi strani pa tako združene klobase ne bi več ohranile svoje običajne podolgovate in zaobljene oblike. Tožeča stranka pojasnjuje, da je ta skupek v primeru klobas izvirna in nova oblika, ki je sicer podobna obliki preste, ni pa popolnoma enaka, kajti v nasprotju s presto jo sestavlja več ločenih in zaznavnih sestavnih delov.

14 Drugič, tožeča stranka zatrjuje, da pri zadevnem načinu povezovanja ne gre za običajno obliko klobase. Natančneje, predstavitev klobas kot sestavljene celote, ki je podobna neki znani obliki, to je obliki preste, ki pa je uvrščena v drugo skupino proizvodov, za kupca ne pomeni običajne predstavitve zadevnih proizvodov. In ravno zaradi take nenavadne predstavitve na trgu mesnin bi potrošnik najprej opazil proizvod in se šele nato spomnil oblike klobas. Po mnenju tožeče stranke bo oblika predstavitve te mesnine postala njena značilna posebnost in bo potrošniku omogočila, da jo loči od mesnin drugih proizvajalcev. Tako naj bi prijavljena oblika glede na običajno obliko predstavljanja mesnin vsebovala domišljijski element, ki je potreben, da bi imela prijavljena oblika za kupca razlikovalni učinek.

15 Tretjič, tožeča stranka navaja, da prijavljena oblika toliko izraziteje odstopa od običajne oblike predstavljanja zadevnega proizvoda potrošniku, ker je uporaba domišljijske oblike predstavitve mesnin, da bi se povečala prodaja, že sama po sebi nov tržni fenomen.

16 UUNT izpodbija vse trditve, ki jih je navedla tožeča stranka.

Presoja Sodišča prve stopnje

17 Najprej je treba opozoriti, da se v skladu s členom 7(1)(b) Uredbe št. 40/94 zavrne registracija znamk, ki nimajo razlikovalnega učinka.

18 V skladu z ustaljeno sodno prakso, znaki iz člena 7(1)(b) Uredbe št. 40/94 niso sposobni opravljati bistvene naloge znamke, in sicer identificirati trgovskega izvora proizvoda ali storitve, da bi s tem potrošniku, ki je pridobil proizvod ali storitev, ki sta označena z znamko, omogočili, da med poznejšo pridobitvijo zadevnih proizvodov ali storitev ponovi nakup, če se je ta izkazal za pozitivnega, ali se mu izogne, če se je izkazal za negativnega (glej sodbo Sodišča prve stopnje z dne 15. decembra 2005 v zadevi Bic proti UUNT (Oblika vžigalnika na kresilni kamen), T-262/04, ZOdl., str. II-5959, točka 20 in navedena sodna praksa).

19 Razlikovalni učinek znamke je treba presojati glede na proizvode ali storitve, za katere se zahteva registracija, in glede na zaznavo upoštevne javnosti, ki je sestavljena iz povprečnih porabnikov navedenih proizvodov ali storitev (glej v tem smislu sodbo Sodišča z dne 29. aprila 2004 v združenih zadevah Procter & Gamble proti UUNT,

C-473/01 P in C-474/01 P, Recueil, str. I-5173, točka 33 in sodbo Sodišča prve stopnje z dne 12. septembra 2007 v zadevi Neumann proti UUNT (Oblika glave mikrofona), T-358/04, ZOdl., str. II-3329, točka 32 in navedena sodna praksa).

20 V zvezi s tem je treba opozoriti, da se merila za presojo razlikovalnega učinka tridimenzionalnih znamk, pri katerih gre za obliko proizvoda, ne razlikujejo od tistih, ki se uporabljajo za druge kategorije znamk (glej v tem smislu sodbo Sodišča z dne 25. oktobra 2007 v zadevi Develey proti UUNT, C-238/06 P, ZOdl., str. I-9375, točka 80, in zgoraj v točki 19 navedeno sodbo Oblika glave mikrofona, točka 41).

21 Vendar v okviru uporabe teh meril ni nujno, da je zaznava upoštevne javnosti enaka v primeru tridimenzionalne znamke, kjer gre za obliko samega proizvoda, in v primeru besedne ali figurativne znamke, kjer gre za znak, ki ni odvisen od podobe proizvodov, ki jih znamka označuje. Ob neobstoju kakršnega koli figurativnega ali besednega elementa povprečni potrošniki namreč niso vajeni sklepati o izvoru proizvoda na podlagi oblike proizvodov ali njihove embalaže, zato bi se dokazovanje razlikovalnega učinka take tridimenzionalne znamke lahko izkazalo za težje kot pa v primeru besedne ali figurativne znamke (glej v tem smislu zgoraj v točki 20 navedeno sodbo Develey proti UUNT, točka 80, in zgoraj v točki 19 navedeno sodbo Oblika glave mikrofona, točka 42).

22 Poleg tega se stopnja pozornosti povprečnih potrošnikov lahko spreminja glede na kategorijo zadevnih proizvodov ali storitev (sodba Sodišča z dne 22. junija 1999 v zadevi Lloyd Schuhfabrik Meyer, C-342/97, Recueil, str. I-3819, točka 26). Ker gre za proizvode dnevne potrošnje, ki se prodajajo po sorazmerno nizkih cenah, stopnja pozornosti povprečnega potrošnika v zvezi z videzom teh proizvodov ni visoka.

23 Nazadnje, da bi se presodilo, ali upoštevna javnost lahko dojame določeno obliko, ki je sestavljena iz več sestavnih delov, kot označbo izvora, je treba upoštevati celoten vtis te povezave (glej v tem smislu sodbo Sodišča prve stopnje z dne 19. septembra 2001 v zadevi Procter & Gamble proti UUNT (Štirikotna tableta z žlebastim robom), T-129/00, Recueil, str. II-2793, točka 54).

24 Glede na te ugotovitve je treba preučiti, ali je odbor za pritožbe upravičeno lahko sklepal, da je bila oblika, za katero se je zahtevala registracija znamke, brez razlikovalnega učinka.

25 V obravnavanem primeru je treba poudariti, da se zadevnih proizvodov, torej klobas (Wurstwaren) ne prodaja le v mesnicah – delikatesah, temveč tudi v supermarketih, v za to namenjenih prostorih in na hlajenih prodajnih policah. Gre torej za proizvode široke potrošnje, ki so namenjeni povprečnemu potrošniku v Evropski uniji.

26 Glede prijavljene oblike, in sicer skupka več klobas, je treba ugotoviti, da se razlikuje od klasične in najbolj razširjene oblike zadevnih proizvodov, torej oblike klobase.

27 Poleg tega je treba poudariti, da tožeča stranka ne oporeka tej ugotovitvi. Tožeča stranka namreč sama trdi, da gre pri prijavljeni obliki za več med seboj vidno povezanih klobas, ki je sicer podobna obliki preste, ni pa popolnoma enaka. Odbor za pritožbe je upravičeno menil, da gre pri tridimenzionalni znamki, za katero je bila zahtevana registracija, za skupek petih ločenih klobas, katerih skrajni deli so med seboj povezani.

V obravnavanem primeru je torej treba preučiti presojo odbora za pritožbe v zvezi z razlikovalnim učinkom oblike tega skupka klobas, in to glede na celoten vtis, ki ga ta skupek ustvarja.

28 Prvič, v zvezi s trditvijo tožeče stranke, da naj bi prijavljena oblika imela razlikovalni učinek, ker klobase niso ločene, temveč med seboj povezane, zadostuje poudariti, kot je upravičeno opozoril odbor za pritožbe, da je medsebojno povezovanje klobas na njihovih koncih z namenom skupne hrambe in prodaje običajna praksa v trgovini.

29 Drugič, v zvezi s trditvijo tožeče stranke, da naj bi razlikovalni učinek prijavljene oblike izhajal tudi iz dejstva, da tako povezane klobase ne ohranijo svoje tradicionalne podolgovate in zaobljene oblike, je treba poudariti, da se tožeča stranka omeji na primerjavo prijavljene oblike, ki je skupek več med seboj povezanih klobas, z obliko ene same klobase, ki je po njeni oceni tipična. Ker se obravnavano povezavo klobas lahko zazna – kot priznava tudi tožeča stranka – tovrstna primerjava očitno ni upoštevna, ker ni utemeljena z dejstvi.

30 V nasprotju s trditvami tožeče stranke iz preizkusa dveh trditev, ki jih je navedla – točki 28 in 29 zgoraj – torej izhaja, da tožeča stranka ne dokaže, v čem se prijavljena oblika znatno razlikuje od oblike, v kateri so klobase običajno predstavljene na trgu.

31 Iz zgoraj navedenega sledi, da ker so zadevni proizvodi, in sicer klobase, proizvodi široke potrošnje, povprečni potrošnik prijavljene oblike ne bo dojemal kot označbo trgovskega izvora teh proizvodov.

32 Tega sklepa ni mogoče ovreči s trditvijo tožeče stranke, da naj predstavitev klobas v obliki skupka, ki je podoben neki znani obliki, to je obliki preste, ki pa izhaja iz druge skupine živil, za kupca ne bi pomenila običajne predstavitve zadevnega proizvoda.

33 Čeprav je – kot priznava tudi tožeča stranka – prijavljena oblika podobna obliki preste, vendarle ni enaka. Čeprav je – kot je bilo prikazano v točki 30 zgoraj – prijavljena oblika izvirna, celo nenavadna predstavitev mesnin, je povprečni potrošnik vendarle ne bo povezal s presto, temveč bo zaznal le skupek petih med seboj povezanih klobas.

34 Tega sklepa tudi ne bi mogla ovreči trditev tožeče stranke, da naj bi prijavljena oblika toliko izraziteje odstopala od običajne oblike predstavljanja zadevnega proizvoda potrošniku zato, ker je uporaba domišljijske predstavitve mesnin, da bi se povečala prodaja, že sama po sebi nov fenomen.

35 V skladu z ustaljeno sodno prakso je poseben način trženja, ki ga prijavitelj znamke uporablja ali namerava uporabljati in ki je torej odvisen od odločitve zadevnega podjetja ter se lahko po registraciji znamke spremeni, dejavnik, ki ne more vplivati na presojo, ali se znamka lahko registrira (sodbi Sodišča prve stopnje z dne 20. marca 2002 v zadevi DaimlerChrysler proti UUNT (TELE AID), T-355/00, Recueil, str. II-1939, točka 42, in z dne 30. aprila 2003 v združenih zadevah Axions in Belce proti UUNT (Oblika cigare rjave barve in oblika pozlačene palice), T-324/01 in T-110/02, Recueil, str. II-1897, točka 36).

36 Iz vseh zgornjih ugotovitev izhaja, da je odbor za pritožbe pravilno ugotovil, da prijavljena oblika nima razlikovalnega učinka v smislu člena 7(1)(b) Uredbe št. 40/94.

37 Zato je treba edini tožbeni razlog, ki ga navaja tožeča stranka, zavrniti kot neutemeljen in prav tako je treba zavrniti tožbo v celoti.

Stroški

38 V skladu s členom 87(2) Poslovnika se neuspeli stranki naloži plačilo stroškov, če so bili ti priglašeni. Tožeča stranka ni uspela, zato se ji v skladu s predlogi UUNT naloži plačilo stroškov.

Iz teh razlogov je

SODIŠČE PRVE STOPNJE (drugi senat)

razsodilo:

1. Tožba se zavrne.

2. Thomasu Rotterju se naloži plačilo stroškov.

Pelikánová Jürimäe Soldevila Fragoso

Razglašeno na javni obravnavi v Luxembourgu, 5. maja 2009.

Podpisi